

KUNSZENTMÁRTON ÉS VÉKÉ

Értesítés: A KUNSZENTMÁRTONI ÉS VÉKÉI ÉRTESÍTÉS ÉRTEKÉSE: 8 kor. 4 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

MEGJELEN VASARNAP REGGEL.

Felolvasó szerkesztő:

DR. JÓSA GYULA

HÍRDELÉSI DÍJAK:

Egy hasábnak hetentekörül 20 fillér.

NYILTELER sora 1 kor. Bírói Híretek sora 2 korona
A hirdetői díjak elől fizetendők.

A protekció ellen.

Kunszentmárton, 1906. szeptember 29.

A mi országunk híres arról, hogy itt a protekció nélkül való ember nem tud menni semmire. Akinek pártfogó, lehetőleg magasrangú protektorai nincsenek, az lehet akármilyen képessétt, szorgalmas és tisztességes, az életmenetben mindig tulszárnyaljak azok, akiknek — ahogy mondani szokás — Krisztus a pártfogója. Oly általános nálunk a protekció hajhásza, hogy szinte belement már a köztudatba, hogy a maga emberségéből aki előremenni, vagy állást kapni nem tud, az csak pártfogók segítségével érheti el célját. Meg sem botránkozunk azon, ha látjuk, hogy igaz, érdemes köztisztviselő, akiknek nincsenek pártfogói, éveken, évtizedeken át maradnak ugyanazon rangsorban, míg teljesen tehetőség-telen, sőt gyakran a törvény által előírt képessételek sem bíró egyének tulszárnyalják őket. Nemcsak ahhoz kell protekció, hogy valamely állást nyrhessen el az ember, hanem ahhoz is, hogy állásában megmaradhasson és zöld ágra verdjön. És, mert nagybőrra az érdemtelenek szorulnak a protekcióra, a szabály az, hogy ezek rendszerint elnyomják az érdemeseket. Nemcsak az állmannál és egyéb közhivatalokban találunk a protekciós rendszer csuf kinevezéseivel, hanem a magánhivatalokban is, pénzintézeteknél, nagykereskedőknél, vállalkozóknál s úgy általában a bürokrácia. Hasztalan hirdettek kormányfőrt, az egyes intézmények élén álló előkelőségek, hogy a

protektóra mitsem adnak, a tény az, hogy ez a visszaesés úgy belefészkelte magát az általános felfogásba, hogy onnan talán ki sem írható.

Most, amikor egy új rendszer, egy új éra kezd meg a tisztogatás munkáját közeletünkben, joggal várhatjuk, hogy a protekciós visszaeséseknek is gátat vessenek. Biztató jelenség erre nézve az, amit Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszterrel hallottunk. A miniszter, az elvekről való harsány megédzett puritan államférfi, hiú maradt magához új méltóságában is és teljes erejével azon van, hogy nagy purifikáló munkájában a protekció rákfenéjét is kiirtsa. A miniszter nemcsak a saját hatáskörében perhorreszkálja a protekciót, de megköveteli ezt minden rendű és rangú alantasától is. Megtörtént többek között, hogy az egyik miniszteri tanácsos egy olyan előkelő családból származó tanítót terjesztett előbe kinevezés végett, akinek egy másik miniszter volt a patronusa. Apponyi bekérte a pályázók diplomáját s látván, hogy egy Grün Mózes nevezett, teljesen ismeretlen, falusi fiatalembernek jobb a minősítése, sőt nélkül megsemmisítette tanácsának előterjesztését s általános megrökönyödéssé Grün Mózeset nevezte ki. Ezt a rendszert akarja, kívánja megvalósítani Apponyi Albert gróf s mi ösztönten kívánjuk, hogy ez a legtekélyesebben sikerüljön neki.

Kívánjuk, hogy Apponyi Albert gróf példáját kövessék az összes miniszteriumokban is. Legutóbb is a bírák és a bírósági jegyzők panaszokdottak a protekció ellen, amely lehetővé teszi, hogy a

regóta szolgáló bíráknak főnökeivé jó összeköttetésekkel dicsekedhető fiatalembernek lesznek. A bírák követelik a rangsor szerinti való kinevezéseket, elég szomorú, hogy ezt még mindig követelni kell.

Törekedjünk arra, hogy a protekciót mindenhonnan kiszorítsuk. Közérdek sürgeti ezt.

Nyílt levél

a júraisi főszolgabíró úrho!

Valánkei kell, hogy hatáskörébe tartozzék a mi személy és vagyon hituzonosság, kell, hogy legyen egy forum, ahol panaszunkat, sérelmeinket nemcsak eopf-szerinti elbírástban részesíthetjük, hanem akkor mondanak felette bírálatot, amikor legalább is köztársasági igazságot a ténnyel és igazsággal szembe kell állítani, az oda vonatkozó paragrafust, hanem akkor is, amikor jogos sérelmeink vannak.

Kunszentmárton közüzemigazgatásává már annyira jól látunk, hogy ennek a városnak minden jól értesül polgárja éppen ezért a jólalkotott kronikus gyomorbetegnek szorvód.

Híab fordultunk meg a városi önközevel a képviselőtestülethez, aqkor a közösi előjárásához, nem kaptunk semmiféle orvoslást. Gondolkoztam egy kissé, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy — ha már a mi tisztelt közösi előjárásunk annyira gyámolmány, hogy attól az emeletes palotában nyugodt papusz mellett kényelembe helyezkedve ugyan lehet verni Kunszentmárton adó fizető polgárait — talán a t. főszolgabíró ur, mint felügyelő hatóság volna hivatalba sereleminket orvoslani.

Legutóbbi sérelmünk a következő: A legutóbbi hituzás alkalmával egy polgártársunk kiinn jár a piacon a kora reggeli órákban.

Szemébe ötlött egy csomó szép púka. Megkérdezte, hogy mi az ára. Az árus hármon forintra mondta parjat. Polgártársunknak nagyon meglepett a púka, a fejelet lecsúszta a földet, nézte az árát, gyanus volt elette, hogy nem-e lopottak a púka, kérdést intézett az árushoz, evo e

— Az edes mamánk megörült . . .

— Mi az Gyuszi? — szepette a kis Bendi.

Senki sem felet. Erzsike, a Juliska néni sánta leánya, jött a beleszobából. Ó sokat szokott seinni játszani, batran mertünk hozzá szólni. Megint Bendi kezdte:

— Erzsike néni! Miért örült meg az edes mamánk?

— Hallgass, Bendi. Ugyan már hogy . . . hogy szerette szini. Akkor hoztak vissza a mamát, Zsiga baci vette. Meg mindig könyveit, de hangtalanul. A fejelet lecsúszta a földet nézte és szetbomlott hajat idegesen igazgatta. Atvonszólatk a szobakban, be oda, ahonnan az előbb félve, jalgajta menekült. Ott hallottak, amint lezuhant a földre. A Juliska néni, Zsiga baci és az Erzsike segítségére léptek. Én ki-masztag az agyából, s a nyitra felőlejtett agyá kíváncsian kulcsokaltam be. A padlón veteletlenül taláitott egy darab szentjános kenyert a Jancsiéól. Előbb megörültem neki s dadalásom akartam visszahozni az agyba, de ebben a pillanatban megint hallottam meg kibuzban banni a mamát:

— Miért tette . . . miért tette? . . .

— Én tudom, — miert . . . rikácsolta

Zsiga baci igazolmányi hangon.

— Én tudom, — ismételte.

A mamánk mintha észretért volna, kiegyenesedett és parancsolón nézett az öreg úrra, majd a diványra fordult, oda az edes apóknak aludt, melyen, iszonyu mélyen, úgy minderre a szörnyű zajra nem ébreől föl. Kezében azt a kis púkat szorongatta, amelyikkel

T Á R C A .

Éjszaka.

Késő éjszaka, már túl az éjfélen jött Juliska néni, akitől mindnyájan félünk. Csendben, lopva surrant az a gyermekszobán, s csak Jancsinak, aki látásán iszonyuan elkezdett sírni, dugott a paplana alá három drab szentjánoskenyeret. Azután bement a harmadik szobába, ahonnan rémesen, szivszagotán halasztott ki a mamánk árasa. Az ócska ajándék ózsebkönyv nem tévesztette el hatását: cudarul ászorberkedtünk rajta. Ott hampergünk a szoba közepén mind az öten, úgy-haragva egymást. A szentjánoskenyér a dulakodásban nyomtalanul eltűnt; Zsiga baci, a Juliska néni ura pedig kijött a szivarja és megvert bennünket.

Többé piszenni sem mertünk. Bejuthunk a takaró alá s ott tanakodtunk, hogy levehett a Juliska néni szentjános kenyere. Gyuszi eltűszentette magát, mint aki a nevéstől nyomja el és egyszerbe feleje irányult a sanda Gyuszi: ó kerítette meg. Nekieszték volna, hogy megmozdítsuk: de nem lehetett, mert a Zsiga baci még mindig ott simogatta hosszú, fehér szakállát az éjjeli meces mellett és a gyér világszögüni egy kis könyvből lapozgatótt. Közben megédvesedtek a szemek.

A Bendi elnyekentette magát, amikor Jancsi oldalba taszította a hüvelykujjával: — Zsiga baci sír, — sugta.

a puka? Az Árus kijelentette, hogy a puka nem az övé csupán annak eladásával van fell-hatalmálva megbíva. Polgármester erre kijelentette, hogy az ősszel a puka két mézes három forintjait pariz, azonban az árus hívja elő a tulajdonost. Ebben a pillanatban oda ugrik egy magukat „kereskedőnek” való kamazs, polgármester felőlki s három forintjait lofogozza a pukkákak.

T. főszolgabíró! Múltlakodva a nem vért támadás miatt, megfúgták az érdekeltebbek a piacon a riadót s egy pillanat alatt Kunszentmárton összes kofái, illetve „kereskedő urak és hölgyei” harcra támadást terveztek polgármesterünk ellen, hogy az legalább is szegyen vágya. Polgármester rendőrt kiáltott, a közelében álló rendőrök azonban vagy nem mertek, vagy nem akartak közbe lépni s csupán az volt polgármesterünk szerencséje, hogy közelében 4-5 jobarátnak volt, kik megvédték a kofák par-don — kereskedő urak és hölgyek” meglincs-csésélt.

T. főszolgabíró! Csak ilyenek nálunk a hetipiaci állapotok.

Polgármester barátainak lármájára azután előkerültek a rendőrök s a felhívásuk, hogy csináljanak rendet, felelőtlők polgármesterünk, hogy távozzék a piacról.

Ez a sérelmet szenvedett polgármesterünk közismert, körbecsúlit, nagy adóztató egyéniség. Az inzulást előidőző „kereskedő ur” közismert hasonlatlan fráter, iparengedéllyel nem bír, tehát adót sem fizet.

T. főszolgabíró! Tudunkkal a kereskedelemügyi miniszter legutóbb egy rendeletet bocsátott ki, amely szerint minden ilyen piaci „kereskedő és hölgy” köteles kereskedői nyilatkozatot az illetékes hatóságban bejelenteni és miközben igazolványt váltani, szedkedjék a T. főszolgabíró ur hatáskörébe rendeztetleg oda hatni, — ha már a mi közösi előjárásunk és képviselőstőlünk annyira gyomlatlan, hogy nem képes szabályrendelést intézködni a kofák tulajdosa ellen — hogy ezeknek a „kereskedő uraknak és urhölgyeknek” legalább igazolványt kelljen váltaniuk, hogy legalább piszkos munkájukat a megadottatás közzetelése mellett végrehessék.

Mert engedélyt kintálunk a viszonyok ma piarrendelteknek állulni olyanok, hogy a „kereskedő urak és urhölgyek” tragár beszedei miatt tisztességes és jó érzesű nő a piacra sem mehet ki, mert terrorizálják őket, rákibábnak.

T. főszolgabíró! Értékes intézkedést kérünk.

UDONSZÖK.

Kunszentmárton, 1906. szept. 29

Vírrád.

Vírrád... Nem látjátok ti emberek?

Már meszte, tavol vírrád valahol

Véres az ég és riadian mered

A nap tüzebe az éji bagoly.

agyonlőtte az Enyeseky kőbor kutyáját, a Hleket, amelyik mindig a mi eszírkeinket dörzsölte.

A mamák úgy néztek a Zsiga bácsira, mintha valami feleletet vár volna tőle. Valami különös jelentőség teljes feleletet. Zsiga bácsi azonban most már halgatott, mint az előbb. Így a mikor megkapintotta a Jancsi szentjános kegyerét. A Juliska néni nem bízott azonban a Zsiga bácsiban. Kíváncsolta a mi szobkában talán fejt, föltekít heveskedésével az apát, aki olyan mélyen állt.

Kint leckeztetni kezdte. Mi örültünk, hogy az öreg is öszezsidja egyszer a Juliska néni, aki nagyon szegény volt, voltunk mindig és akít csak a szentjános szerettünk, az édes apát sokáig sohasem hozott egy idő óta szentjános. Nem is igen jött haza. Csak mindig késett össze. A mamák emiatt sokat sírt és panaszkodott, hogy apa nem alszozza ki magát. Mi most azt nem értettük, mi baja lehet neki, mikor apa titthon van és olyan jól alszik?

Juliska néni kérdőre fogta a Zsiga bácsit: — Maga vén bolond, talán meg valami számaragózt mondana annak a nyomorult aszszonyomnak? Nem elég jól hajszolom föl kölyököket.

Hát ha én nem mondom meg, megmondja ma... — duzzogott az öreg.

Aztán hová tudna maga valamit? berzenkedett tovább Juliska néni.

Innen... Egy nagy szentjános, amifol valamennyien a megretentünk. Zsiga bácsi csapta az asztalra a kis jegyzőkönyvet, amit az ímént tanudmányozott, amit most a bekecses zsebéből előadott.

Közleg a vírrád.

Nem látjátok az óriás hadat,
Melynek sorába észrevetlenül
Az emberiség milliója gyűl?

Nem látjátok, hogy vírrád már a hajnal
S világot gyújtó vérs diadal
A vénhét földnek homlokára lép
A népi!

A messzeségen át
Nem halljátok-e léptei zaját?
Mint mikor zázerényi rög
A bércoromról ledöbög... .

Az les a nap,
A szolganép, ha börtönre csap
És az új urszak hajnalnyel
A szent szabadság nevében íté.

Az les a nap, mikor a pillanat
Vajudo századokot áthalad... .
Minden új képet ölt.
Föltámad új s szabad les a föld.
Újat nem állja semmi égi kör
S a végtelenbe tör... .

Az les a hajnal,
Mikor a föld robogó diadalán
Biszéken, szabadon
Szárnyal végig az égboltozaton.

S a nap helyett
Ragyogni kezd a mindenség felett... .
Vírrád... . Nem látjátok, ti emberek?
Ébredjétek!

Fekete József.

— A király nevenapja. Csütörtökön, október 4-én les a király névnapjelenek évfordulója, a mikor délelőtt 9 órakor ünnepi szent mise tartatik a kunszentmártoni r. kath. templomban, melyre Dosa József plebanos körlevelében hívta meg a hatóságokat és az egyesületeket.

— Rendkívüli közgyűlés. Kunszentmárton közösi képviselőtestülete 1906. évi szeptember hó 30-ik napján vasnap délelőtt 9 órakor a közösi házba tanácssteremben rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Cibakháza 1849. évi február 24-én eslelt nevelten hősök emlékére állított emlékoszlop leleplezési ünnepségére meghívás. 2. A közösi szabályozási tervének a közösi igazgató mellett elvontuló utczára vonatkozó rendelkezés módosítása iránt tett indítvány tárgyalása. 3. A gazdasági ismétő iskola telepen szükséges építkezések elrendelése és gazdasági eszközök beszerzése. 4. Egy tenyész bikának eladása és három bikának vetelle iránti előterjesztés. 5. Szilárdy Gyula halálának megvetése iránt előterjesztés. 6. Az iskolák állá-

Juliska néni a könyv után kaptott:
— Mi ez?
— Ott volt a divány előtt, kihullott a zsebéből... .

Téhat a papának a könyv és Zsiga bácsi valami csínyat talált benne! Azt mondta Zsiga bácsi. — Lovott, akkaszott, — mondta Zsiga bácsi. — Szeretője volt! A kasziros frajta s Sturmán! Hát azért jart az mindig új kalapban, meg az aranylappal a nyakában. Ez a gazember lopta neki a gróf pénzt.

A mamák jött az Erzsike karján. Nem is látta Zsiga bácsit és Juliska néni, akik most azon dultak, melyik tudja zsebre a papának jegyzőkönyvet. A mama nem is törődött velünk. Hozzánk jött, nem sirt. Mosolygott rák és megint megzokolt.

A pőze Bandika kérdezte tőle:
— Édes mama, igaz, hogy apa soha többet nem hoz nekünk szerent meg? Apát becsukják, mert lopta a mi zsebet? Szeretted?

A mamának azt hittük hogy az öreg fog mert az ostoba Bandi hazugságok és rosszat mondott a papáról. A mama azonban csak a Zsiga bácsira nezett csudán, de annak sem szolt, Bandit, akinek a szája ejárt, megcsókolta és csak azt mondta:

Ezentul édes mamától kell szentjános kérti... .

... Édes mama jó, mama fog adni sok szentjános.

Pogány Béla.

mostára tárgyalban vármegyei közigazgatási bizottsági határozat. 7. A jakspartai iskola elzötésének elrendelése. 8. Huber Bernát Bela tiszti díjazás határozat. 8. Huber Bernát Bela tiszti díjazás 1907. évi április végéig lakber kitalványozása iránt jelentés.

— A cibakházi honvédek leleplezési ünnepének sorrendje: 1. Az ünnepnap reggelen mozarigya-zoval ébresztő. 2. D. e. fei 10 órakor az összes egyetek és körök zászlóval a közösi házba udvarára gyűlnek és onnan 10 óra körül a közösi házba a képviselőtestület tagjával tanácskozatra vonulnak. Délután, 3. Négy órakor az emlékoszlop előtt a „Hymnusz” eneki a dalára. 4. Ünnepi megnyitó beszédet mond: Stéger István plebanos, 48-as honvéd. 5. Hazafias dalok, eneki a dalára. 6. Gárdai István beszéd. 7. Közösi bíró az emlékoszlopot átveszi. 8. Szózat, a közösi meg eneki a dalára. 9. Az emlékoszlop megkoszorúása és esetleges alkalmi beszédok. 10. A „Kossuth” nótát a közösi szeptel eneki a dalára. Este a közösi egyetek és körök a napot táncmulatsággal ünneplik meg.

— A Duna-Tisza esztorna. A régóta tervezett Duna-Tisza esztorna megrendezése dolgban értekezlet volt a hétén Budapestben. Az értekezleten az érdekelteket kívül több országgyűlési képviselő is részt vett. Később a kereskedelemügyi miniszternek egy memorandumot nyújtottak. A miniszter kijelentette, hogy nem fog kessni a esztorna megpőzölésével.

— Megbomlott időjárás. Hétfőn este felbeborult az ég a jó erős villámok és durrvasok közötti válogás, nagy zivatar keletkezett. Újgyan jégeső volt Kiskötelet elvonulva hosszu vonalon, hogy lapátolni lehetett a lebulótt jeget. Ha lett volna mi, hád elverte volna a jég. — Egyik szélsőségből a másikba! Utánna való napon már havazott, sőt fagyott is kezdett. A zálogházak irtelelen ének fogalmat tapasztaltak. A „megörzés” végett letetemenyézett telikabotok gyors egymástutánban kerültek kiváltás alá, ugyanekor bekerültek a fülön-függők, órák, láncok, gyűrűk, mert a teikabót mellett itt-ott fűteni is kellett. A számkalnapok elorzult káppal tárgyalt esztornán a nagy hó keletkezett. Hosszúhosszú hajtotta őket. De jobogiban hadott a megbomlott időjárás a szerény rózsáknak és egyéb virágoknak, melyek a szerelm kibőlöz alabanki kifejezők. Ók tönkre mentek. A hirtelen vagy gyilkolóható hatott rájuk s most a tükör magukat az órák egyenesen a hat hónap magva bekövetkezőzén utpraedres reményében.

— A honvédtiszérség felszerelése és a magyar ipar. A lapok ama híresztelése nyomán, hogy az a terv merült föl, mely szerint a magyar honvédtiszérség felszerelése a közös hadsereg részletéből fog kifizetés ellenében átvétele, az országos iparegyesület sőtlerg felszerelésekhez a kereskedők és iparosok hozzájárulását kérte. A közös hadseregnek esz rajában való elfojtását kérte; reamutat arra, hogy az ágycsovek kivételével, az összes felszerelések, nevezetesen a löször, muncio, kocsi, ruházat és minden más szükséglet versenyképes szállására a magyar ipar teljesen be van képesítve s hogy a közös hadsereg a magyar ipar ellen, mely évek óta ugyis csak csekély részt kap a hadazati felszerelésből, ha most, mikor végre alkalom nyílt versenyképességek nagyobb arányu bemutatására, az illetékes körök a kibétele magyar ipar mellesével a honvédtiszérség ösztönözésére a közös hadseregnek szólnék. Kimutatja a főtterjesztés, hogy ennek a felszerelésnek teljesen a magyar ipar által létező fedezése fontos állami érdekét képez és ilyen irányban kell a miniszternek jó elvele való közbenjárását.

— Betérés! Vagy kitérés? Ki tudja azt megállapítani? A teny az, hogy öv. Szips Kálmánról a közösi igazgató által megkérdezték, hogy az ő körülmények között ismeretlen lenne, vagy tettesek — feltörve a szobit nokjait — elvitte az összes penzkeszletet, mi körülbelül 800 koronának felelt meg. A nyomozat során kiderült az, hogy a nyitva hagyott szót keresztul ment be a bejárás s elvoglónán galád munkáját, hogy mindenképp felrevesztésen kiűrt két ablakfokot a földöz vágta a Mária szobrot s azután — mint aki jól végezte dolgát — ugyanazon után, a melyen jött, el is tavozott, magával vivén szegény Berta mamának sok fardárszaga és összekapargott a keszreses fillettel. A nyomozat során egy dolgot találtak meg: az t. i., hogy a zsebében tette nagyon is befentes, a helyzetét ismerős egynek követte el. A nyomozás erőteljesen folyik. Az meglehet, hogy eredményt fog jarni a nyomozást s a gazember közre kerül, de hogy a pénz megkerüljön, azt köve hisszük.

— **Gyümölcskültetés és vásár** Keskenémet a keskenémeti gazdasági egyesület gyümölcsöszelet szakosztályán október hó 11-én gyümölcskültetés és vásárt rendez. Az itt bemutatott gyümölcs szine javát a keskenémeti gazdák kiállítására a budapesti, október hó 13-án kezdődő országos gyümölcskiállításra.

— **Érőszakos kegyelet.** Régtől fogva megállított dolog, hogy mi, magyarok, vagyunk a kegyelet negygyaprosai. És ha sok eleven nagyot ki is verünk hazánk-ból, a hamvait annál jobban meghegesztjük. Kicsit szomorú és kicsit nevetséges ez az ügy. L-gujabbán Doborján soproemgei községnek támadt kedve arra, hogy Lízst Ferenc hamvait hazahozza és valami jobbjait ünneppel rendezzen körülötte, amelyet esetleg utólag szoborleplezéssel könténeek össze. Lízst Ferenc Weimarian nyugszik. Doborján azt hiszi, hogy az ő földje könnyebb volna a nagy zeneköltőnek. Doborjánnak ugyan semmi más érdeme Lízst körül nincsen, csak az, hogy Lízst véletlenül Doborjánban született, de azért Doborján minden áron kegyeletet akar lenni. Kiderült, hogy Lízst Ferenc előre tiltakozott hamvainak megbolygatása ellen. De mi ez Doborjánnak? Most már arról vitatkoznak, vajjon kegyeletlenek-e tiltakozott-e Lízst, vagy csak magánbeszélgetésben. Mert ha nem hatóság peccselt tiltakozott, akkor Doborján ragaszkodik a kegyelethez és — törkiszakad — hazahozza Lízst Ferencet. Mert Doborján kegyeletes. Se nagy, se szép, se híres, de kegyeletes. Tűzvel-vassal kegyeletes.

— **Nyilvános nyugtazás.** A kunszentmártoni iparos és kereskedő ifjúság által f. hó 23-án rendezett szilveszteri mulatságon fellépett zeneosk voltak: dr. Bozoki Arpad 10 kor., Kádai József 5 kor., öz. Trine Vilmosné 3 kor., Dazsó R. 3 kor., dr. Domján Jenő 3 kor., ifj. Csavas Lajos 3 kor., Bozoki Almos 3 kor., Kakuk Matuzalem 2 kor. 80 fill., dr. Neuberger Márk 2 kor. K. P. 2 kor. B. 2 kor., Heredi Gyula 2 kor., Gray György 2 kor., Vold Dávid 2 kor., Dazsó M. hálányé 1 kor. 60 fill., Kure János 1 kor. 20 fill., Szita József 1 kor., Hegedűs Lukács 1 kor., Markus Gyula 80 fill., Boleman Marton 80 fill., Csillag Arthur 80 fill., Sarai Szabó Albert 80 fill., Király Beláné 60 fill., Márkovics Armin 60 fill., és Gyulai Lajos 40 fillert. A szives adakozások ezután minden köszönettel a rendezőseg.

— **Művész-estély.** Vidovits János, az általunk már előnyösen ismert művész, ki az összes magyarországi fő és középiskolák elismert szavával és alakított tanára, kedden és szerdán Kunszentmártonban, öz. Sipoš Kalmanné vendéglőjében két művész estélyt rendez, válogatott műsorral. Vidovits előadásait már nagyon is ismerik Kunszentmártonban s hiszik, hogy községünknek nem lesz mostoha az előnyösen ismert művész előadásainak látogatásánál, ki arra művészi színfalán álló műsorával is szolgált. Bővebbet a kibocsátandó műsorok mondanak.

— **Öntözőcsatorna Bekében.** A békei-megyeri munkások egy nagyobb községnek a napokban Wenckheim Dénes gróf nagybirtokosnál, hogy tőle munkát kérjen. A munkások ezen kérelmét inditatta Wenckheim Dénes gróf elhatározta, hogy dobozi uradalmát öntözőcsatornákkal látóztatja be. Az erre vonatkozó tervek már el is készitette, egy nagy esztendőre építendő a csatorna hálózatát szorgalmatnak. A csatornaépítéssel pusztán a földműnkedő nyedvidmél koronába kerül.

— **Hamisított ezüstpénzek.** A postahivatalok beszojalatásaiban utjabban ismét több ezüster-hamisítványt találtak. A hamisítványok többnyire öngy, borbélyból, vagy ömből és antimonium-összetételűek és súlyuk az ezüstpénzeké, valamint vereték elmosódottságukról ismerhetők fel. A kereskedelmiügyi miniszter figyelmeztette a postahivatalokat, hogy az ezüstpénzek elfogadásánál fokozott óvatossággal járjanak el.

— **A lépfene áldozata.** Tiszasszon Barta Imrenék egy ökre hullott el, s felkérte Szabó Lajos sógorát, hogy megnyújt segítené, ki szintén segíteni hívta vejét Szakál Gyulát. Így harmán nyújták az ökröt, s egy-egy darab csontos húst

dobtak a kutyáknak. Egy csont a Szakál Gyula kezét megcsörtette de ügyet sem vetett a dolgra. Rövid pár óra múlva fájdalom érzett, majd feladagát a karja, s e hó 23-án mire a járósi orvos hozzá megérkezett — ellhalozott. Szabó Lajosnak is sirtve lehetett a keze, mert ő is fájdalmat érzett s karja teladagot, őt azonban soke kivágása után beszállították a vármegyei kórházba. Az ellhullott ökrök lépfenes volt, s a nevezettek így kapták a vérmegőzést.

— **A patikus verse.** Egy beregszászi patikus szerelmi buskomorogásain lírai költeményt írt e Hipernagánan aláírassal beküldte azt a Beregi Újságnak. A B. U. Iagysviki kritikusk megfogotta a patikus szövegét és — bár csak a szerkesztői izenetek között — közli a verset, amelynek elvezetelt mi sem foszthatjuk meg az olvasót. A szerelmes beregszászi patikus így lantol:

Hogy legelőször láttam Önt,
Bajos kiasszonyt, Evelyn,
Olvadni kezdett a szívem,
Mint egy skatulya vasein.

Azóta mindig olvadok,
Mint egy déka lagy krem-lesez,
Mert az ön szemek-tek tize,
Mint a kensav, éget, sebez.

Ah mért ily későn, a tudományos
XX. század elején,
Mert nem találkoztam előbb
Az elet után véled én?

Te létel volna a himlő-szerum,
Feltalálalak volna én,
Ah, mért nem találkoztunk előbb,
A himlőszarj idején?

— **50 év óta mind-entül köz-édevelte-gnek** örvendének közbűs, késődség, torok és ideg-zés szervek működési zavarainál a világhírű Egger-féle mulpasztillak. Dozoba 1 és 2 kor. (Próbadoz 50 fill.) Kapható minden gyógyszerertában és drogeriában. Fővártár: Nador gyógyszerlat, Budapest, VI. Váci körút 17.

ANYAKÖNYVI KIVONAT.

1906. szept. 29.

I. Születések: Tigyri Maria, Barna István, Hegedűs Antal, Konnák Andras, Lazi Mihály, Bozoki Ándor, Lazi Ilona, Gyulai Ilona, Apatacsi Péter, Molnár Ferenc, Kardos Ersebet.

II. Halálozások: Bogner Kálmán 2 éves, Földföldi Maria 69 éves, Lazi Mihály 3 napos, Gölöncser Magdolna 18 hónapos, Lasszó Maria 3 hetes.

III. Házasságok kötes nem volt.

INGATLANOK FORGALMA.

1906. szept. 29.

Cseh Pál és neje megvette Csepán Jakobei Róza házat 1000 koronáért.

Haran,özö M. István megvette Mesterasszálás Szabó Lászlóval 2658 koronáért. Szepesi Ferenc megvette Szepesi Juit, Mária és Jakab Pál kunszentmártoni szánófeldjé 180 koronáért.

Gulyás M. János megvette Gulyás György kunszentmártoni földjét 2000 koronáért.

D. Ollas Imre és neje megvette Vince Andras és neje kunszentmártoni házat 800 koronáért.

Szira Mihály és neje megvette Szira Pál és Rozalia csepai szobeliéltőségét 50 koronáért.

Babella Károly megvette Szóke István kunszentmártoni házat 400 koronáért.

Benke Ferenc elajándékozta mesterszállási 31 hold szánófeldjét három fiának: Benke F. István, F. János és F. Mihálynak.

Majzik Elek megvette Szepesi Ferenc mesterszállási szánófeldjét 2000 koronáért.

Közgazdaság.

A „Hermez” Magyar Általános Váltólelté Reszvénytársaság, Budapest, holt jelentése a tőzsdéforogalmáról és a pénzügyéről. Budapest, szept. 27.

A tőzsdé az elmúlt héten is folytatva már hosszabb ideje tartó laujha iránzatát, minék

következében a legtöbb értékpapir ismét némiképp árfolyámszökkenést tüntet fel. A közönség a már többször jelezett körülmények, nevezetesen a drága viszonyok és az Ausztriai vád kiigyevezé létrejöttének bizonytalansága következtében a vasárnapot nyugrezett tartozik, viszont az általános gazdasági helyzet kedvező állapotára való tekintettel nagybőnyimű és kényezsérteli eladása sem forog fenn semminemű ok.

Árfolyamemelkedésben az elmúlt héten csupán a 4 szászorsági magyar koronajáradék volt része, mely nagyobb tetelűben vásároltatott, míg a zaloglevél piac, mint már hosszabb idő óta, teljesen el volt hanyagolva. Reszvények közül csupán a fegyver és gépgyar részvények tüntnek fel némiképp, és általában nézet szerint tekintettel a vállalat kielőző évtelületenére a részvények további árfolyamemelkedése is várható. Ugyaneköz jó vélemény aralodik Ganz és Tarsa vasöntőde és gépgyar részvényekre néz is, melyek szintén az elmúlt hetekben emelkedő irányzatot követtek.

Visszesen tovább részük a szalgótarjani kőszénbánya részvényeknél azonban, hogy e visszesen nyilvánosságra került okok által indokolva volna.

Az osztrák magyar bank vezetésének a mai napon tartott üléseben a hivatalos bankkamattalnak 4 százalékról 4 és fél százalékra való felemelése tartározottot el, mely körülmény nem jót várhatóan, mivel a magánkamattal már hosszabb idő óta oly felszűrt volt, hogy a bankkamattal emelés már elkérhetőtlenné vagy.

Az elmúlt hét nevezetesebb árfolyam változásai a következők voltak:

	1906. szept. 19.	1906. szept. 27.
4%-os magyar koronajáradék	94.90	95.00
magyar hitel részvény	810.00	810.50
Közúti vaspálya részvény	577.75	578.50
fegyver és gépgyar részvény	334.50	340.50
Ganz és Tarsa vasöntőde	3000.00	3025.00
szalgótarjani kőszénbánya részvény	626.50	622.50

PIACI AJÁNGYZÉK.

Kunszentmárton, 1906. szeptember 29.

Tisztabuzza m. mázsa	12.90	13.40	kor-ig
Árpa	9.90	10.00	kor-ig
Zab	12.00	13.00	kor-ig
Kukorica csöves	3.70	4.00	kor-ig
morzsolt	12.40	13.00	kor-ig
Köles	12.00	13.00	kor-ig
Krumpli	2.80	3.40	kor-ig
Szalonna 1 kilogramm	1.90	1.80	kor-ig
Zsír literje	1.50	1.60	kor-ig
Hízott sertés 1 kilogramm	1.04	1.08	kor-ig

Budapesti buzaárak.

1906. szept. 29.

Tiszavideki 79 kilit	14.40	14.90	kor-ig.
80 kilit	14.80	15.20	kor-ig.
81 kilit	15.00	15.50	kor-ig.

HAVANZI MENETREND.

Ervényes 1906. szeptember 1-től.

Kunszentmárton—Szolnok.

Óda:	Vissza:
Indul: Érkezik: Indul: Érkezik:	Indul: Érkezik:
Mv. d. e. 7.17 d. e. 9.27	Mv. regg. 3.21 regg. 6.37
Mv. d. e. 10.10 d. e. 12.18	Mv. regg. 6.50 d. e. 8.48
Vv. d. e. 12.19 d. e. 9.96	Mv. d. e. 9.42 d. e. 11.43
Mv. d. e. 4.47 este 8.55	Vv. d. e. 1.25 d. e. 4.32
Vv. este 7.22 este 10.06	Mv. d. e. 4.52 este 7.90

Kunszentmárton—Szentcs.

Óda:	Vissza:
Indul: Érkezik: Indul: Érkezik:	Indul: Érkezik:
Mv. regg. 5.15 regg. 6.00	Mv. regg. 4.15 regg. 5.05
Mv. d. e. 7.96 d. e. 9.12	Mv. regg. 6.20 regg. 7.02
Mv. d. e. 11.23 d. e. 12.45	Mv. d. e. 10.19 d. e. 11.32
Mv. d. e. 4.54 d. e. 5.59	Mv. d. e. 3.45 d. e. 4.57
Vv. este 7.10 este 8.00	Vv. este 6.00 este 6.58

Szentcs.—Hódmezővásárhely.

Óda:	Vissza:
Indul: Érkezik: Indul: Érkezik:	Indul: Érkezik:
Mv. regg. 4.47 regg. 6.40	Vv. d. e. 7.22 d. e. 9.10
Vv. d. e. 9.24 d. e. 10.20	Vv. d. e. 9.50 d. e. 5.38
Vv. este 6.40 este 8.35	Vv. este 9.00 este 10.45

Házeldás.

A Mátyás király-utcában 1277. szám alatti ház — mely áll egy boltihelyiségből, három szobából, egy előszobából, pincéből, egy külön épületben levő élel-kamra, konyha, két kamra, fűszár és sertésdőlő — szabad kézből eladó. Értekezheti a tulajdonossal ugyanott.

4333. sz.
1906.

Árverési hirdetmény.

Közírhre tesszük, hogy Kunszentmárton község határában gyakorlando vadászati jog haszonbérbe adására nézve Kunszentmárton község közháza tanács-terében 1906. évi október hó 5-ik napján délelőtt 10. órakor nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A vadászati jog haszonbérleti ideje tart 1907. év január 1-ső napjától 1914. év július 31-ik napjáig terjedő 6 év és 7 hónapig.

A vadász terület hat része van felosztva, s a haszonbérbe adás is hat részletben fog haszonbérbe adani.

Egy-egy részlet kikiáltási ára: 62 korona.

Mely árverésre az árverelni kívánókat azzal hívjuk meg, hogy a kikiáltási ár 25 százalékát hozzák magukkal s hogy a részletes feltételeket az árverés napjáj a község-házánál a főjegyző hivatalos helyiségében megtekinthetik.

Kunszentmártonban, 1906. — egyezerkilencszázhatodik évi szeptember hó 20. — huszadik napján.

P. H.

Kormos Károly,
főjegyző.

Tóth Mátyás,
bíró.

4332. sz.
1906.

Árverési hirdetmény.

Közírhre tesszük, hogy Kunszentmárton község tulajdonát képező: jogok és javadalmak közül:

1. A községi vendégfogadó bérbeadására.

2. A körös folyón gyakorlando halászati jog haszonbérbe adására nézve Kunszentmárton község közháza tanács-terében 1906. évi október hó 5-ik napján délelőtt 9. órakor nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A bérlet illetéke a haszonbérleti idő tart 1907. év január hó 1-ső napjától 1909-ik évi december hó 31-ik napjáig terjedő három egymás utáni évig.

A községi vendégfogadó kikiáltási ára 1205 korona.

A körösi halászati jog kikiáltási ára pedig 326 korona.

Mely árverésre az árverelni kívánókat azzal hívjuk meg, hogy a kikiáltási ár 25 százalékát hozzák magukkal s hogy a részletes feltételeket az árverés napjáj a község-házánál a főjegyző hivatalos helyiségében megtekinthetik.

Kelt Kunszentmárton, 1906. — egyezerkilencszáz hat évi szeptember hó 20. — huszadik napján.

P. H.

Kormos Károly,
főjegyző.

Tóth Mátyás,
bíró.

Eladó gazdasági eszközök.

Gzírbusz Józsefnek különböző gazdasági eszközök, ugymint: székely, tézsla, járom, eke, borona stb. jutnyos áron eladók.

Kiadó pince.

Dr. Josa Gyula piactéri házában egy szép nagy pince haszonbérbe azonnal kiadó.

Értekezheti a tulajdonossal.

Eladó üres telek.

Dr. Josa Gyulának a Buda orvos házával szemben levő üres telek, mely kertileg van művelve eladó. — Értekezheti a tulajdonossal.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellspasztilái,

az étvágyat nem rontják és kítűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő és szetiküldési raktár:

**„MÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, VI. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellspasztila csak hamar meggyógyított.

Kapható Kunszentmártonban: Lukács Andor és Netzasek Rezső gyógyszeráraitban.

BUDAPESTEN

AZ EGYETLEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

nagy napilap:

AZ UJSÁG.

Előfizetési ára:

Egész évre: — 24 korona.
Félévre: — 14 " "
Negyedévre: — 7 " "
Egy hónapra: — 2 korona, 40 fillér.

Gyönyörű albumajándék karácsonyra „Az Ujság” minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, VII. Kerepesi-ut 54.